

**Entre-
prenörs-
handboken**

Lantmännen Lantbruks entreprenörer

Lantmännen
Lantbruk

Handbok för Lantmännen Lantbruks entreprenörer

Innehållsförteckning

Rutiner:

- Introduktion
- Lantmännen Lantbruks omgivnings- och produktkrav
- Innan arbetet påbörjas
- Produktsäkerhet
- Yttre miljö
- Arbetsmiljö
- Brand- och explosionsrisk
- Farliga ämnen
- Fall och höga höjder
- Personlig säkerhet och skyddsföreskrifter
- Vid nödläge
- Lokala förhållanden

Blanketter:

- Samordningsansvar- entreprenörer
- Tillstånd heta arbeten
- Byggnadsställningar
- Riskinventering i fickformat
- Låneavtal

Bilagor:

- Lantmännens leverantörsuppförandekod

Introduktion

Välkommen till Lantmännen Lantbruk

Lantmännens verksamhet inom division Lantbruk är ett av de första leden i livsmedelskedjan. Därför har produktsäkerhet högsta prioritet tillsammans med arbetsmiljö, säkerhet och ansvar för den yttre miljön. Vi har även ett socialt och etiskt ansvar.

Mer information om Lantmännen finns på www.lantmannenlantbruk.se eller kan förmedlas av den samordningsansvarige.

Till dig som entreprenör hos Lantmännen Lantbruk

Du som är entreprenör hos Lantmännen har ett eget ansvar för att säkerställa en hög säkerhetsnivå vid våra anläggningar. I "Lantmännen Lantbruks handbok för entreprenörer " presenteras en översikt över de generella krav som gäller för entreprenörer hos Lantmännen Lantbruk.

För många arbeten finns ytterligare instruktioner, krav på riskbedömningar m m. Information om dessa får du av den samordningsansvarige hos Lantmännen.

Lantmännens övergripande krav på ansvar hos alla våra leverantörer bifogas alla avtal och beskrivs i:

- Lantmännens leverantörsuppförandekod

Lantmännen Lantbruks omgivnings- och produktkrav

Lantmännen Lantbruks verksamhet styrs av kundkrav, åtaganden som certifierat företag enligt ISO 9001, ISO 14001 m fl samt förordningar och föreskrifter inom produktsäkerhet, arbetsmiljö, säkerhet och yttre miljö. Gällande regelverk kan hämtas direkt från respektive myndighet.

- Arbetsmiljöverket www.av.se
- Statens naturvårdsverk www.naturvardsverket.se
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap www.msb.se
- Jordbruksverket www.sjv.se
- Livsmedelsverket www.slv.se

Som entreprenör hos Lantmännen styrs även ditt arbete av dessa och du har ansvaret att själv skaffa dig kunskap om de aktuella regelverken. Lantmännens samordningsansvarige kan ge information om aktuella rutiner för att uppfylla kraven.

Revisioner

För att följa upp efterlevnaden av aktuella krav utförs interna och externa revisioner, dvs kontroller av att gällande regelverk och rutiner följs. Även du som entreprenör och dina anställda kan bli föremål för denna kontroll under pågående arbete.

Sekretess

Lantmännens verksamhet är utsatt för konkurrens och extern granskning. För information externt ansvarar alltid ansvarig chef inom Lantmännen. Enskilda medarbetare ska inte sprida intern information till utomstående. Det gäller också för dig som entreprenör hos Lantmännen.

Avbruten entreprenad

Brott mot lagar och regler eller åsidosättande av överenskommelser kan leda till att den enskilde entreprenören skiljs från sitt uppdrag.

Innan arbetet påbörjas

Samordningsansvar

Lantmännen Lantbruk har ansvar för samordning på sina verksamhetsplatser. Det innebär att du som entreprenör är skyldig att samråda med Lantmännen för att förebygga risker.

Innan arbetet påbörjas och därefter fortlöpande skall du som entreprenör tillsammans med den samordningsansvarige, eller av honom utsedd person, gå igenom riskerna med arbetet ur alla aspekter. Genomgången skall täcka in riskerna med det planerade arbetet, arbetsmiljö och säkerhet för dig som entreprenör, för ordinarie personal och för andra entreprenörer i anläggningen samt produktsäkerhet och yttre miljö. Vid bygg- och anläggningsarbete gäller särskilda krav på byggarbetsmiljösamordnare och att arbetsmiljöplan upprättas.

Genomgången av Entreprenörshandboken och kompletterande överenskommelser skall bekräftas, se bilaga:

- Samordningsansvar- blankett för bekräftelse av överenskommelse

Om du som entreprenör inte vidtar överenskomna skyddsåtgärder har Lantmännen rätt att stoppa arbetet tills åtgärder vidtas.

Allmänna föreskrifter

Lantmännens samordningsansvarige skall informera dig som entreprenör om de speciella risker, föreskrifter och rutiner som gäller för den aktuella arbetsplatsen. Du som entreprenör ansvarar i din tur för att den informationen förs vidare till dina anställda och se till att de efterlevs.

Alla entreprenörer har skyldighet att rapportera arbetsskador, tillbud och andra händelser som kan påverka produktsäkerhet, arbetsmiljö, säkerhet eller yttre miljö. Den samordningsansvarige skall alltid informeras om dessa händelser.

Arbetsskador och tillbud skall anmälas av den som har den skadade anställd.

Anmälan sker till Försäkringskassan respektive AFA Försäkring (Försäkringskassans inläsningscentral, LAF, 831 88 Östersund samt AFA Försäkring, 106 27 Stockholm) Allvariga tillbud och arbetsskador skall omgående rapporteras till Arbetsmiljöverkets lokalkontor eller jour.

Skador i den yttre miljön anmäls till Miljö- och hälsoskyddskontoret på orten och vid behov även till Räddningstjänsten och lokalt vatten och avloppsverk.

Försäkringar

Alla entreprenörer skall ha ansvarighetsförsäkring med i sammanhanget erforderlig omfattning. Lägsta gräns för detta är 10 miljoner kr. På begäran skall du som entreprenör uppvisa försäkringshandlingen och kopia på premiebetalningen för den samordningsansvarige.

Produktsäkerhet

Produktsäkerhet i alla anläggningar

Alla Lantmännen Lantbruks anläggningar är helt eller delvis klassade som livsmedelsanläggningar och/eller foderanläggningar.

Krav ställs på hygien och smittskydd i dessa anläggningar. Arbetskläder skall vara hela och rena. Mat och dryck får endast intas i för ändamålet utsedda utrymmen. Inga husdjur får tas in i anläggningarna. Särskilt viktigt att uppmärksamma är om personal vistats utomlands och kan ha smittats av någon form av magsjukdom. I dessa fall skall samordningsansvarige informeras innan återgång till arbetet.

En viktig del i produktsäkerheten är att inga främmande föremål får lämnas kvar inne i produktionslinjerna. Detta gäller speciellt metallrester, glas, trasor och verktyg. Främmande föremål kan orsaka dödsfall hos djur som äter våra foder, skador hos människor som äter våra livsmedel samt stora skador på utrustning inom kvarnindustrin och i utfodringsanläggningar

Arbete som utförs får inte skada eller förorena produkterna, skada förpackningar eller leda till sammanblandningar av produkter. Viktigt är att inte olja, bensin, vatten eller andra främmande vätskor eller kemikalier kommer i kontakt med spannmål och foder. Om det händer en olycka med inblandning som följd, larma omedelbart anläggningens personal.

Rådgör alltid med samordningsansvarig om vilka hygienkrav som gäller i den aktuella anläggningen.

Hygienzoner i foderanläggningarna

I foderanläggningarna har vi program för salmonellasäkerhet med särskilda hygienzoner. I samband med arbete i foderanläggningarna är det viktigt att känna till de särskilda hygienföreskrifter som finns. Det gäller alldeles särskilt vid arbete i hygienzon 1 t ex vid underhållsarbete inne i tillverkningslinjerna. Hygien och smittskydd är viktigt för att skydda djuren som skall äta fodret och människor som skall äta de animaliska produkterna.

Hygienzon 1 är de delar av tillverkningslinjen som sträcker sig från pelletspressen/konditionören och fram tills varan når bulkbil eller säckning. Till hygienzon 1 räknas de lokaler och luftkanaler från vilka pelletsfylarna tar sin tilluft (kylrummet) samt kanalerna för frånluft från pelletsfylningen. Respektera de anslag angående hygienzoner som finns uppsatta i fabriken.

Innan arbete i hygienzon 1 skall man byta till rena arbetskläder (alt. engångsoverall), använda rena skyddshandskar (engångshandskar) och rena skor. Verktygen som används i hygienzon 1 skall vara rena.

Yttre miljö

Vår verksamhet påverkar miljön. De flesta foderanläggningar och även vissa andra anläggningar är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken och myndigheterna har ställt upp gränsvärden för hur stora utsläppen får vara till luft och vatten samt riktvärden för buller. Dessa myndighetskrav och rutiner gäller även för entreprenörers arbete.

Städning och avfallshantering

Ordning, renhållning och städning är viktiga delar i det totala miljö- och säkerhetsarbetet. Var och en är skyldig att löpande städa upp efter sig på sin arbetsplats och sortera avfallet enligt de rutiner som gäller.

Om avfall skall transporteras bort, till deponi, förbränning eller annat, skall du som entreprenör alltid stämma av detta med den samordningsansvarige. Visst avfall får inte lämnas till deponi t ex medicinfoderrester.

Entreprenörer ansvarar själva för att ta hand om sitt eget miljöfarliga avfall om inget annat överenskommit.

Efter fullbordat arbete skall entreprenören snygga upp arbetsplatsen så att anläggningen överlämnas i ordentligt och städat skick.

Utsläpp till vatten

Vid arbete i nära anslutning till lagringstankar eller transportledningar för flytande varor, kemikalier eller bränsle kan det finnas risk för utsläpp.

Utsläpp till dagvattensystemet kan slå ut reningsverk eller täppa igen avloppsledningar. Utsläpp till omgivande vattendrag kan orsaka fiskdöd och andra skador. Även utsläpp av relativt **ofarliga** ämnen som vegetabiliska oljor kan orsaka stor skada.

Utsläpp kan innebära en hälsorisk. Detta gäller självklart utsläpp av petroleumprodukter, rena syror och vissa kemikalier. Speciell skyddsutrustning krävs vid läckage av dessa varor. **Är du som entreprenör osäker på risken för utsläpp, rådgör med den samordningsansvarige på Lantmännen.**

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är av största betydelse för såväl arbetsresultat som för den enskilde medarbetarens säkerhet, trivsel och hälsa. Ett aktivt förebyggande arbetsmiljöarbete är en viktig del i den totala verksamheten och det omfattar även entreprenörer hos Lantmännen.

På Lantmännen Lantbruks verksamhetsplatser finns åtskilliga riskmoment. De absolut allvarligaste är risken för brand och dammexplosioner. Fjärrstyrda produktionssystem, fordon och maskiner samt arbete i silobehållare och fallolyckor innebär andra allvarliga risker. Alla riskfyllda arbeten skall riskbedömas av entreprenören innan de påbörjas och entreprenören skall gå igenom riskerna med den samordningsansvarige.

Lantmännen Lantbruk har övergripande rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete och även specifika rutiner för vissa arbetsuppgifter och för riskbedömningar. Samordningsansvarig har tillgång till dessa rutiner. En mer generell blankett finns för riskbedömning:

- Riskinventering i fickformat- blankett

Entreprenörer uppmanas rådgöra med samordningsansvarig om innehållet när en specifik fråga uppkommer.

Brand- och explosionsrisk

Brand och dammexplosion är de allvarligaste riskerna i de flesta av Lantmännens anläggningar, se AFS 2003:3 "Arbete i explosionsfarlig miljö". Lantmännen ansvarar för brandskyddet genom att utse brandskyddsansvariga. Rådgör med brandskyddsansvarig på arbetsplatsen om du har frågor angående brandrisken och zonklassning för explosionsfarlig miljö.

Rökförbud

Lantmännen Lantbruks **anläggningar är miljöer** där det kan förekomma fint damm i luften och på maskinelement. Därför råder rökförbud i dessa anläggningar. Rökare hänvisas utomhus eller lokalt anvisad plats.

Heta arbeten

Personal hos entreprenörer som utför "Heta arbeten" skall ha godkänd utbildning i "Heta arbeten" och intyg på detta skall uppvisas för brandskyddsansvarig/samordningsansvarig.

Brandskyddsansvarig/samordningsansvarig utfärdar "Tillstånd heta arbeten" i anläggningarna innan det heta arbetet påbörjas. Arbetsplatsen skall vara besiktigad och eventuellt behov av särskilda rutiner klargjorda. Blanketter för detta kan hämtas hos Brandskyddsföreningen eller tillhanda hållas av Lantmännen.

- Tillstånd heta arbeten- blankett

Brandutrustning

Brandsläckningsutrustning är uppmärkt med skyltar. Om du som entreprenör använder brandsläckare skall detta efter användandet omedelbart meddelas till den samordningsansvarige.

Anslutning av elektrisk utrustning

Entreprenörer får inte göra anslutningar, omkopplingar, brytningar eller andra arbeten utan tillstånd av behörig installatör/eldriftsansvarig hos Lantmännen.

Entreprenörer får endast gå in i transformatorrum och ställverk efter tillstånd och i sällskap med behörig elektriker. Som entreprenör är du skyldig att tillse att den av dig använda elutrustningen är godkänd och uppfyller Statens industriverks föreskrifter för elektriska starkströmsanläggningar.

Vid användande av el-handverktyg och därtill kopplad förlängningskabel, ska jordfelsbrytare kopplas in i det uttag varifrån strömmen hämtas. El-utrustning som skall användas i dammig miljö får vara på max 24 V och temperaturklass T6 (yttertemperatur under + 85 grader Celsius). Som entreprenör är du ansvarig för att din egen utrustning, maskiner, handverktyg är i sådant skick att de uppfyller gällande föreskrifter.

Vid ingrepp i maskiner eller maskinella anordningar skall huvudkretsen vara bruten och låst så ingen oavsiktlig uppstart kan ske.

Farliga ämnen

Med farliga ämnen avses i detta sammanhang produkter som kan utgöra hälsorisk, brandfara, miljöbelastning eller påverka produktionen eller produktsäkerheten.

Hantering av farliga ämnen

I Lantmännens anläggningar hanteras flera olika farliga ämnen t ex:

- Syror och andra frätande produkter
- Petroleumprodukter, gasol, gas
- Fodertillsatser, medicinfoder
- Bekämpningsmedel för skadedjur
- Underhållskemikalier

För kemikalier och andra farliga produkter finns säkerhetsdatablad. Lantmännens personal kan skriva ut dessa direkt från företagets intranät. Som entreprenör är du skyldig att ta del av säkerhetsdatabladerna innan arbete sker, om det finns risk för kontakt med något av dessa farliga ämnen.

Är du som entreprenör osäker på om du riskerar att komma i kontakt med något farligt ämne i ditt arbete, rådgör med den samordningsansvarige på Lantmännen.

Om du som entreprenör vill använda egna farliga ämnen som faller under Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2000:4) skall säkerhetsdatablad och riskbedömning kunna visas upp. Användningen skall godkännas av den samordningsansvarige innan de tas in i Lantmännens anläggningar.

Ingrepp i processutrustning

Innan arbete eller ingrepp i cistern, rörledningar eller annan processutrustning får påbörjas skall du som entreprenör ha klartecken från den samordningsansvarige.

Fall och höga höjder

Lyftanordningar

All utrustning som används för personlyft skall vara godkända för detta samt förare av mobila lyftanordningar utbildade för detta ändamål. Det är inte tillåtet att utföra personlyft med truckgafflar utan personkorg, lastmaskinsskopa eller liknande. Att gå under hängande last är förbjudet. Entreprenör skall på begäran från samordningsansvarig uppvisa erforderliga handlingar.

Besiktningspliktiga utrustningar

Entreprenörer som medför och avser använda mobilkran, lyftredskap, tryckkärl eller annan besiktningspliktig utrustning skall kunna uppvisa godkänt besiktningsintyg.

Ställningar

Byggnadsställningar skall vara uppförda enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2004:4). Endast behörig ställningsbyggare får uppföra eller ändra en ställning vars arbetsplan befinner sig på över 2.0 meters höjd. Utbildningsbevis kontrolleras av den samordningsansvarige innan ställningsbyggnation påbörjas. En blankett för ställningsbyggnation skall fyllas i, en sådan kan tillhandahållas av Lantmännen. Samordningsansvarig har rätt att närvara vid kontroll av byggnadsställningar.

- Byggnadsställningar - blankett

Skyddsanordningar och avspärningar

Tillfälliga arbeten är arbeten som normalt ej bedrivs på arbetsplatsen, exempelvis håltagning, om- och tillbyggnationer, nyinstallationer. Om dessa arbeten kan utgöra personfara skall området spärras av. Avspärningen kan eventuellt märkas med typ av fara t. ex. skylt med texten fallrisk, halkrisk, varning för ras.

Respektera alltid de avspärningar som är gjorda. Avlägsna avspärningar så snart faran är borta.

Personlig säkerhet och skyddsföreskrifter

Första hjälpen

Utrustning för första hjälpen samt utbildad personal finns hos Lantmännen. Som entreprenör skall du ha den beredskap för första hjälpen som föreskrivs enligt **Arbetsmiljölagen 2 kap 8 §**.

Personlig skyddsutrustning

I vissa delar av Lantmännens anläggningar är det krav på att använda hjälm. Vad som gäller skall framgå av skyltar eller t ex gälla ett byggarbetsområde. Arbetskläder skall vara anpassade för arbetsuppgiften t ex flamskydd, varsel. I vissa skyltade områden där det förekommer damm, buller m m skall personlig skyddsutrustning användas. Du som entreprenör skall tillhandahålla erforderlig och godkänd personlig skyddsutrustning till din personal.

In- och utpassering

Av säkerhetsskäl skall du som entreprenör och dina anställda alltid informera ansvarig personal hos Lantmännen om att du går in i en anläggning. Registreringen görs bl a för att vi skall veta vilka som är inne i anläggningen om den behöver utrymmas. Registrering av in- och utpassering sker på olika sätt i olika anläggningar. **Entreprenörer uppmanas kontrollera och följa de lokala rutinerna.**

Ensamarbete

Riskerna vid ensamarbete skall beaktas och arbetet ska bedrivas enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (**AFS 1982:3** samt **Arbetsmiljölagen 3 kap 2 §**).

Alkohol och droger

Under arbets-, jour- och beredskapstid skall alla medarbetare inom **arbetsställets område vara helt opåverkade av alkohol eller av andra droger**. Med andra droger menar vi t ex narkotika och andra narkotikaklassade preparat som inte ordinerats i medicinskt syfte. Synen på alkohol och droger m m gäller även dig som entreprenör hos Lantmännen.

Stöld och andra oegentligheter

Lantmännens personal arbetar dagligen under stort ansvar och förtroende med produkter av stora värden. Ett noggrant handhavande av detta är därför av mycket stor betydelse för företagets verksamhet. Företaget uttrycker därför sin klara uppfattning att man ser mycket allvarligt på stöld och tillgreppsbrott från arbetsstället. Synen på stöld och andra oegentligheter gäller även dig som entreprenör hos Lantmännen.

Trafik och parkering

Inom **arbetsställets gränser** gäller allmänna trafikregler. Lokala hastighetsgränser skall respekteras. Saknas hastighetsskyltning gäller max 30 km/tim. Se även upp för truckar, lastmaskiner och andra fordon under arbete. Parkering av personbilar skall alltid ske på markerade parkeringsplatser. För speciella fall t ex in- och utlastning, kan parkering för entreprenörer tillåtas på annan plats **om överenskommelse träffats med den samordningsansvarige.**

Truckar, lastmaskiner och mobila arbetsplattformar

Du som entreprenör utfärdar erforderliga körtillstånd för din personal vid körning inom arbetsställets gränser. Körtillståndet skall på uppmaning uppvisas för samordningsansvarig på Lantmännen. **Vid lån av Lantmännens truck eller lastmaskin skall skriftligt låneavtal upprättas. Lantmännens samordningsansvarige ansvarar för detta.**

- Låneavtal- blankett

Vid nödläge

Alla anläggningar har en lokal nödlägesrutin med telefonlista. Kontrollera de lokala rutinerna och samarbeta med anläggningens personal vid nödläge.

Akuta lägen

Alla medarbetare ansvarar i det akuta läget, detta gäller även entreprenörer, därefter överlämnas till ansvarig chef.

Brand

1. Rädda först de som är i uppenbar fara
2. Larma SOS, ring 00112 eller via mobil 112
3. Varna övriga som hotas av branden
4. Om möjligt släck/begränsa branden
5. Utrymning ska ske till återsamlingsplatsen. Räkna in personal och besökare
6. Om arbetsmiljöansvarig bedömer det som säkert och behov finns, stoppa anläggningen och kör ut fordon och gasflaskor
7. Placera ut medarbetare så att utryckningsfordon hittar kortaste vägen
8. Kontakta platschef/ansvarig chef

Olycka

1. Kan skadad/skadade utsättas för ytterligare fara, flytta till säkrare plats
2. Sätt in första hjälpen vid behov
 - A = Andning
 - B = Blödning
 - C = Chock
3. Larma SOS, ring 00112 eller via mobil 112
4. Placera ut medarbetare så att utryckningsfordon hittar kortaste vägen
5. Vid kemskada lämna aktuellt säkerhetsdatablad till ambulanspersonal
6. Vid behov följ med den skadade till sjukhus/vårdcentral
7. Kontakta platschef/ansvarig chef
8. Ansvarig chef kontaktar anhöriga

Utsläpp

1. Identifiera vad som läcker, för skyddsåtgärder se säkerhetsdatablad
2. Om möjligt begränsa läckaget, hindra spridning till vattendrag och brunnar
3. Utrym området
4. Larma SOS, ring 00112 eller via mobil 112
5. Placera ut personal för att visa utryckningsfordon rätt väg
6. Kontakta platschef/ansvarig chef
7. Om ansvarig chef inte kan nås:
 - o Kontakta kommunens Miljö & Hälsoskydd och informera om läget. Tillsynsmyndigheten skall informeras inom 24 tim vid allvarliga läckage
 - o Kontakta ansvariga för vatten & avlopp, om läckaget har nått avloppssystemet

Lokala förhållanden

Här finns utrymme att notera lokala förhållanden, föreskrifter, rutiner m m som tas upp vid genomgången med den samordningsansvarige t ex:

- Hygienzoner
- Avfallshantering
- Ex-klassad utrustning
- Farliga ämnen och andra risker
- Krav för personlig säkerhet
- In- och utpassering
- Lokala rutiner vid olyckor
 - Utrymningsplan
 - Återsamlingsplats

Samordningsansvarig Lantmännen:

Brandskyddsansvarig:

Behörig installatör/el driftsansvarig:

Lokala namn och telefonnummer:

Övriga lokala rutiner:

Vi tar ansvar från jord till bord

Lantmännens leverantörsuppförandekod

Introduktion

Lantmännen är en av Nordens största koncerner inom livsmedel, energi och lantbruk och ägs av svenska lantbrukare. Ett etiskt, socialt och miljömässigt ansvarstagande är en integrerad del i Lantmännens långsiktiga affärsstrategi.

I syfte att säkerställa ett ansvarsfullt agerande beskriver denna uppförandekod de krav Lantmännen ställer på sina leverantörer. Dessa krav är utformade i enlighet med FN:s Global Compact principer.

Omfattning

Denna uppförandekod gäller Lantmännens samtliga leverantörer.

Miljö

Leverantören skall följa nationella lagar och Global Compacts principer avseende miljö. Leverantören skall aktivt arbeta med att minska utsläpp till luft, mark och vatten samt effektivisera sin resursanvändning.

Affärsetik

Ingen form av korruption, mutor, penningtvätt eller olaglig konkurrensbegränsning är tillåten.

Arbetsmiljö och sociala villkor

Leverantören skall stödja och respektera internationellt deklarerade mänskliga rättigheter och behandla sina medarbetare rättvist, jämställt och med respekt.

Föreningsfrihet

Leverantören skall respektera anställdas rättighet att organisera sig i fackföreningar samt deras möjlighet till kollektiva förhandlingar.

Arbetstid

Arbetstid skall följa nationell lagstiftning och avtal. Övertid får inte avkrävas kontinuerligt.

Löner

Löner, förmåner och ersättning för övertid skall minst följa nationell lagstiftning och avtal. Löneavdrag som disciplinär åtgärd är inte tillåtet.

Tvångsarbete

Ingen form av tvångsarbete eller arbete kopplat till någon form av bestraffning är tillåten. Inga medarbetare får tvingas deponera värdeföremål eller identitetspapper hos sin arbetsgivare.

Barnarbete

Lantmännen accepterar inte barnarbete. Varje barn skall skyddas från att bli ekonomiskt utnyttjat och från att utföra arbete som kan tänkas vara farligt, negativt påverka barnets utbildning eller vara skadligt för barnets hälsa och utveckling.

Med barnarbete menas arbete som utförs av barn yngre än 15 år, eller som ett undantag 14 år i de länder som avses i artikel 2.4 i ILO konvention 138.

Diskriminering och förtryck

Lantmännen accepterar inte diskriminering, hot, förtryck eller trakasserier i någon form.

Arbetsmiljö och säkerhet

Leverantören skall minst följa lokala lagar och regler avseende arbetsmiljö. Olycksfall och arbetsskador skall förebyggas.

Uppföljning och efterlevnad

Efterlevnad av uppförandekoden är viktigt för Lantmännens affärer. Det åligger leverantören att säkerställa implementering av denna uppförandekod i sin verksamhet. Lantmännen förbehåller sig rätten att göra inspektioner för att försäkra sig om att uppförandekoden efterlevs. Sådana inspektioner kan även komma att genomföras av en oberoende tredje part. Inspektioner kan komma att ske oannonserat.

Om leverantören avviker ifrån villkoren i uppförandekoden, och om förbättringar inte sker inom en överenskommen period, kan Lantmännen komma att avsluta det affärsmässiga samarbetet.

Samordningsansvar

Lantmännen Lantbruks skydds- och ordningsregler för entreprenör

Arbetsställe:

Ansvarig för samordning av arbetsmiljöverksamheten samt kontaktperson är:

Namn: tel. nr

Samordningens organisation

Vår samordningsansvarige är angiven ovan. Entreprenören och dennes arbetstagare är skyldiga att följa de föreskrifter och anvisningar som lämnas av denne.

Byggarbetsmiljösamordnare skall utses.

Innan arbetet påbörjas och därefter fortlöpande, ska entreprenören med denne gå igenom hur de egna riskerna beaktas och vilka risker som kan berör ordinarie personal och andra entreprenörer. Om entreprenören inte vidtar överenskomna skyddsåtgärder har samordningsansvarig rätt att stoppa arbetet till dess åtgärderna vidtagits.

Första hjälpen

Entreprenören håller sig med den i lag föreskrivna beredskapen för första hjälpen.

Samordnings-ansvarig har dessutom utbildad personal.

Försäkringar

På begäran ska entreprenören uppvisa försäkringshandling och kopia på premiekvitto (t.ex. ansvarig-hetsförsäkring med i sammanhanget erforderlig omfattning).

Brandförsvar

Brandsläckningsutrustning i lokalerna är markerade med skyltar. Utnyttjade handbrandsläckare lämnas till samordningsansvarigs kontaktpersonen. Vid utrymning ska samordningsansvarigs anvisningar följas.

Svetsning och skärning

Svetsning och skärning får endast utföras av personal med genomgången utbildning i "Heta arbeten". Certifikat ska uppvisas för samordningsansvarig. Svets- och skärningstillstånd ska utföras av samordningsansvarig. Gassvetsverk ska kontrolleras i enlighet med blanketten "Tillsyn gassvetsverk" eller motsvarande.

Teknisk utrustning

All teknisk utrustning som införs och används på området ska uppfylla gällande lagar och föreskrifter. Beställaren förbehåller sig rätten att kontrollera detta genom granskning av handlingar och genom visuell kontroll. Fortløpande tillsyn av utrustning ska av entreprenören på begäran redovisas.

Anslutning av elektrisk utrustning

Entreprenören äger endast tillträde till transformatorrum eller ställverk i sällskap med behörig elektriker. Entreprenören är skyldig tillse att den av honom använda elutrustningen är godkänd och uppfyller Statens Industriverks föreskrifter för elektriska starkströmsanläggningar.

Samordningsansvar

Vid användande av el-handverktyg och därtill kopplad förlängningskabel, ska i det uttag varifrån spänning hämtas, jordfelsbrytare monteras. Vid elutrustning/belysning som hanteras i dammig brännbar miljö, maximeras spänningen till 24 volt. Utrustningens temperaturklass ska vara T6 (innebärande att utrustningens högsta yttemperatur får vara 85° Celsius) och anpassas, i förekommande fall, till zonklassning för platsen (Se även AFS 2003:3 Arbete i explosionsfarlig miljö).

Lyftanordningar

Lyftanordningar såsom kranar, telfrar, hissar, spel och liknande ska vara i av svenska myndigheter föreskrivet skick. Entreprenören ska för samordningsansvarig på begäran uppvisa besiktningsintyg och erforderliga handlingar för bedömning av lyftanordningens kapacitet (t.ex. lastmomentdiagram för kran).

Ställningar

Ställningar ska vara utförda enligt Arbetsmiljöverkets Författningssamling. De ska kontrolleras av entreprenören innan de tages i bruk och under arbetets gång. Samordningsansvarig har rätt att närvara vid sådan kontroll. Ställningar ska uppföras av härför utbildad personal (högre än 2,0 meter).

Arbetsmiljöronder

Samordningsansvarig informerar berörd entreprenör om förestående arbetsmiljöronder. Entreprenören ska närvara vid arbetsmiljörond på entreprenörens arbetsområde.

Materialupplag

Material får endast uppläggas på av samordningsansvarig anvisad plats.

Hälsofarliga varor- kemiska produkter

Alla varor eller ämnen som faller under AFS 2000:4 ska riskdeklarerars och samordningsansvarig ska informeras innan de införs på området. Riskbedömning av kemiska produkter, ingående som del i aktuellt entreprenadarbete, ska på anmodan uppvisas för oss. Denna riskbedömning ska uppfylla kriterierna enligt AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar och AFS 2000:4 Kemiska arbetsmiljörisker.

Miljöfarligt avfall

Om inget annat överenskommes sköter entreprenören själv omhändertagandet av miljöfarligt avfall.

Personlig skyddsutrustning

Varje entreprenör tillhandahåller sin egen personal erforderlig, godkänd personlig skyddsutrustning.

Ensamarbete

Riskerna med ensamarbete ska beaktas och arbete ska bedrivas enligt Arbetsmiljöverkets Författningssamling. I korthet innebärande att social kontakt ska anordnas.

Samordningsansvar

Städning under arbetet

Entreprenören ska hålla ordning på arbetsplatsen så att redskap och annat ej hindrar verksamheten eller utgör risk för olycksfall.

Städning efter fullbordat arbete

Det åligger entreprenören, om inget annat överenskommes, att omedelbart efter utfört arbete snygga upp arbetsplatsen så att anläggningen överlämnas i ordentligt och städat skick.

Arbetsskador och tillbud

Samordningsansvarig tillser att inträffade arbetsskador anmäls till Försäkringskassan/Afa. Anmälan ska inlämnas av den arbetsgivare som har den skadade anställd. Allvarliga tillbud och arbetsskador ska omgående rapporteras till Arbetsmiljöverket.

Personalutrymmen

Samordningsansvarig anvisar befintliga personalutrymmen för entreprenören eller dennes anställda.

Arbete i explosionsfarlig miljö – AFS 2003:3

Entreprenören skall förvissa sig om att om arbete skall utföras inom zonklassat område, personalen innehar nödvändiga kunskaper härför. En dialog med vår samordningsansvarig är härvid nödvändig före påbörjande av arbeten i denna miljö. Dokumentet över personalens utbildning uppvisas.

Information och efterlevnad av föreskrifter

Entreprenören ska informera sina anställda om innehållet i skydds- och ordningsföreskrifterna. Entreprenören ska vidare tillse att föreskrifterna efterlevs. Vid åsidosättande av dem har beställaren både rätt och skyldighet att kräva rättelse, annars ska entreprenören skiljas från sitt uppdrag. Kännedom om dessa föreskrifter ska av entreprenören bekräftas nedan, varav båda parter efter påskrift ska ha var sitt.

Bekräftelse

Jag har denna dag mottagit denna information om Lantmännen Lantbruks skydds- och ordningsregler för entreprenör samt ett exemplar av Lantmännen Lantbruks Entreprenörshandbok och ett exemplar av Lantmännens leverantörsuppförandekod. Jag förbinder mig att informera berörd personal om innehållet i dessa samt se till att de efterlevs.

Ort: Datum:

Entreprenör:

Namnteckning och firmastämpel:

Lantmännen
Lantbruk

Tillstånd heta arbeten

Alla punkter nedan skall vara kontrollerade och godkända innan arbetet påbörjas.

Arbetsplats:

Datum:

Arbetsbeskrivning:

OK

- Den som skall utföra arbetet är behörig
- Bevakning samt minst en timmas efterbevakning.
Utföres av:
- Vid behov, har tillstånd erhållits av Räddningstjänsten?
Gäller t ex utrymme som innehållit eller innehåller brandfarlig vara
- Arbetsplatsen är städad och vid behov vattnad
- Brännbart material är flyttat, skyddat eller avskärmat genom täckning
- Brännbara byggnadsdelar och värmeledande konstruktioner är kontrollerade och skyddade
- Springor, hål, genomföringar och andra öppningar är tätade eller skyddade
- Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning av rätt typ finns på plats
- Svets/Gas utrustningen är felfri. Backslagsskydd, backventil för bränngas och syrgas, skyddshandske och avstängningsnyckel finns
- Räddningstjänsten kan larmas omedelbart

Tänk även på:

Berörda sektioner med automatiskt brandlarm, fränkopplat, återinkopplat

Eventuella speciella risker iakttages i samråd med:

Jag/vi som skall utföra dessa Heta arbeten, har läst och förstått säkerhetsreglerna

Ort/datum:

Utförare, namnteckning: _____

Namnförtydligande:

Tillståndsansvarig, namnteckning: _____

Namnförtydligande:

Byggnadsställningar

Följande skall beaktas före och under byggande/rivning av ställningar:

Plan för byggande av ställning skall alltid finnas. AFS 2004:4 "Ställningar"
Minst en utbildad person skall deltaga i arbetet. Bocka av nedanstående lista, åtgärda eventuella brister och signera.

Plan:

Datum för uppförande:

Plats för ställning:

Skall användas till:

Säkerhet:

- Avspärrning, byggställningen är förbjudet område för obehöriga
- Elledningar säkras
- Ställningslaget (golvet) skall säkras i sitt läge
- Inget farligt mellanrum får uppstå i sidled mellan ställningslaget och skyddsräcket

Arbetsförberedelser, har beräknat följande:

- Vad och vem skall ställningen användas till?
- Hur skall ställningen byggas?
- Belastning
- Höjd, bredd, förankring
- Säkert underlag
- Typ av ställning
- Tillträdesled
- Personlig skyddsutrustning skall användas
- Utomhus, beakta vind, passerande trafik m m

Rivning beräknas ske, datum:

Ovanstående plan är granskad och godkänt den:

Underskrift/ namnförtydligande

Underskrift/ namnförtydligande

Riskbedömning av ny eller riskfylld arbetsuppgift

Riskbedömning av nya eller riskfyllda arbetsuppgifter.

Datum:

Plats/objekt:

Arbetet och riskbedömningen utförs av annat företag:

Innan arbetet påbörjas skall alla punkter vara riskbedömda och anmärkningar åtgärdade. Vid godkänt (kryssa i "OK"), vid upptäckt "Risk" kryssa i denna ruta och **efter åtgärd** kryssa i "OK".

Vid behov komplettera med blankett för t ex: Heta arbete, Byggnadsställningar, Arbeta i silobehållare. För eventuella åtgärder som inte kan utföras direkt kan blanketten "Riskbedömning med handlingsplan" användas.

Tänk: Människa -Teknik - Organisation

Risk	OK	Granska och bedöm. Tänk fritt utifrån nedanstående frågor, vilka möjliga risker finns, vad kan hända, vilka typer av olycka.
Människa		
☐	☐	Hittar medarbetarna eventuella rutiner och instruktioner på Inside för den aktuella arbetsuppgiften.
☐	☐	Finns skriftliga arbetsinstruktioner lätt tillgängliga, har medarbetarna erhållit muntliga instruktioner.
☐	☐	Har medarbetarna erfarenhet och kunskap för arbetet. Är det medarbetarens ordinarie arbetsuppgift eller krävs speciell utbildning.
☐	☐	Finns ovana medarbetare med i arbetslaget. Är medarbetarna, säsongarbetare, inhyrda från bemanningsföretag, entreprenörers medarbetare.
☐	☐	Finns risk för fysiska skador, tunga eller höga lyft, klämrisker, heta ångor, kemiska ämnen, vassa kanter, nedfallande föremål, avspärning.
☐	☐	Finns behov av personlig skyddsutrustning, typ: fallskyddsutrustning, hjälm, friskluftsmask, särskild skyddsklädsel m m.
☐	☐	Är övrig personal på arbetsplatsen informerad.
☐	☐	
☐	☐	
Teknik		
☐	☐	Är alla redskap och verktyg typ: gassvets, teltrar, lyftblock, taljor, stroppar, lyftband, stegar, borrar, slipmaskiner, jordfelsbrytare kommunikationsutrustning, m m kontrollerade och godkända.
☐	☐	Behövs anpassad arbetsutrustning eller specialverktyg, vid utförandet.
☐	☐	Påverkas arbetsutförandet av kraftigt buller, dålig belysning, värme, kyla eller stress.

Riskbedömning av ny eller riskfylld arbetsuppgift

☐	☐	Finns fallrisk, ställningar, arbetsplattformar, räcken. Är det uppskyttat. Är stegar godkända och förankrade.
☐	☐	Används kemikalier och är dessa vara riskbedömda i Chemsoft eller "akut" utifrån säkerhetsdatablad och erfarenhet.
☐	☐	Används hela och rena verktyg vid arbetet.
☐	☐	
☐	☐	
Organisation		
☐	☐	Är besiktnings- och utbildningskrav gällande användande av maskin, utrustning, utförande kontrollerade.
☐	☐	Vid EI-arbete, krävs utbildning, "Erfoderlig kännedom", för att byta t ex säkringar, i övrigt kalla på elektriker.
☐	☐	Vid "Heta arbete" är intyg utfärdat, följs rutinerna, är utrymningsvägar är fria.
☐	☐	Är arbetsstället spärrat för körning av linjer och maskin i styrsystem. Är det uppskyttat "Arbete pågår" på manövertavla eller dator i manöverrum. Information om stopp och avbrott av körvägar och funktioner i anläggningen är tydligt förmedlad till övrig personal.
☐	☐	Är säkerhetsbrytare är avslagna och låsta.
☐	☐	Är ånga och ledningar för flytande produkter avstängda.
☐	☐	Är platsen är städad med tanke på brand, explosion, halk- eller annan säkerhetsrisk. Finns god ventilation och belysning.
☐	☐	Finns risker p g a arbetstid, vid vilken arbetstid utförs arbetet, dagtid, skift, intermittent.
☐	☐	Är arbetet uppstyrt av datorer eller manuellt handlande.
☐	☐	Är arbetet av reparationskaraktär eller skall det ske under pågående drift.
☐	☐	Finns arbetsledning tillgänglig vid uppkomna frågor.
☐	☐	
☐	☐	
Övrigt		
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	

Efter färdigställande: Prova funktion – Informera berörd personal – Städa upp – Vid behov utbilda/instruera driftpersonal. Vid nyinstallation utförs även en för objektet lämplig riskbedömning.

Underskrift: Deltagit i riskbedömningen och samtliga anmärkningar är åtgärdade.

Lantmännen
Lantbruk

Riskbedömning av ny eller riskfylld arbetsuppgift

Namnsteckning: _____

Namnsteckning: _____

Blanketten sparas i 3 år.

Uthyrare:

Företag/Namn	Adress
Tel	Postadress

Inhyrare:

Företag/Namn	Adress
Tel	Postadress

Utrustning:

Beskrivning av aktuell utrustning

Villkor:

Uthyraren tillhandahåller ovanstående utrustning i lagligt skick och erhåller för detta ingen ersättning. Uthyraren skall alltid kontaktas i samband med lån och godkänna detsamma.

Inhyraren förbinder sig att som förare hålla medarbetare med körtillstånd och nödvändig utbildning, för att på ett säkert sätt hantera inhyrd utrustning.

Vid behov äger uthyraren få bistånd från inhyrarens personal i samband med lyft av gods vid särskilda tillfällen utan ersättning till inhyraren.

Alla inblandade parter skall ha ansvarsförsäkring som kan täcka eventuella skador. Varje enhetspart behåller sitt arbetsmiljöansvar.

Giltighet:

Avtalet gäller tillsvidare, intill dess att uthyrare eller inhyrare säger upp detsamma.

För Uthyrare

För Inhyrare

Ort: Datum:

Ort: Datum:

Namnteckning:

Namnteckning:

Bra val från Lantmännen

Du gör ett bra val när du väljer Lantmännen. Vi ägs av svenska bönder och bedriver forskning och utveckling för att ta fram produkter och tjänster som värnar om människor, djur och miljö. Ett ansvar vi tar i hela kedjan från jord till bord.

